

Det Anarkistiska Biblioteket

Nationalism

Gustaf Henriksson Holmberg

Gustaf Henriksson Holmberg
Nationalism
1920

Tidningen Brand #18 1920

www.anarkistiskabiblioteket.se

1920

Sedan regeringarna störtat folken i namnlösa olyckor tack vare deras vanvettiga stormaktspolitik, söka de nu, sedan de till sin fasa sett vilka konsekvenser deras vanvettiga politik tagit, sedan de genom sina vansinniga krig bragt folken till ruinens brant, gjort somliga av dem, såsom ryska folket, till ett trälomsfolk, förött land och folk, sedan de gjort allt detta, söka de nu reparera den oerhörda omätliga skada de medelst sitt vanvettiga krig åsamkat länderna och deras inbyggare genom att söka vinna arbetarna, den producerande arbetarklassen.

Var förhållandet mellan kapital och arbete, mellan arbetare och arbetsgivare, mellan kapitalism och proletariat ytterst spännt före kriget, så har det spända förhållandet dem emellan blivit tio gånger värre under och efter kriget.

Nationalismen, som gjort världskriget möjligt, har visat sig odugligt att hålla samman kapital och arbete. Mellan dessa båda makter har det icke lyckats att åberopa sig på seklers nationella fördomar och traditioner angående samhörighet, gemensam kultur, gemensamt språk. Kapital och arbete, såsom de nu äro organiserade, eger inga gemensamma intressen, eger ingen gemensam kultur, eger intet gemensamt språk, äro icke en och samma ras. Kapitalet talar sitt språk, proletariatet sitt; proletariatet kämpar och har kämpat för en kultur som varit det förvägrat i alla tider. Och lika litet kan man tala om ett gemensamt intresse, för de fattiga äro fattiga, på det att de rika må kunna vara och bli rikare. De genom sekler kultiverade fördomarna om nationell samhörighet, storhet, makt och självständighet kan icke åberopas i kapitalets och arbetets inbördes förhållande, ty dels finns mellan dem inga traditioner att åberopa, ingen samhörighet, varmed proletariatet kan bländas, proletariatet är ett proletariat som ingen rikedom kan översykla, dels är motsatsförhållandet mellan kapital och arbete en vår egen tids produkt, ett del senaste århundradets huvudsakliga värk, som ingen patriotism förmår göra skön och vacker och förty ej heller värd att slåss för.

Det har tyvärr visat sig att en falsk nationalism och en ännu falskare patriotism ännu i det 20 seklet kan förleda folken och nationerna ut i det blodigaste krig hela kontigenter emellan för enbart maktens och vinningslystnadens skull. Men denna patriotism eger icke förmåga att förhindra klasskriget inom egna gränser och bland eget folk. Häv klasskrigets orsaker, stoppa till dess underjordiska källor och det skall inte längre finnas några klasskrig. Men därtill föreslår internationalismen folkens fördärv och världsproletariatets fiende. Det krävs mer och något helt annat än barmhärtighet för att utjämna klyftan

mellan fattigdom och rikedom och att göra den ocean, som utbreder sig mellan dem, farbar. Det krävs likställighet och det krävs rättvisa.

Nationalism är, i den mening ordet här tas, icke liktydigt med folkens gruppering i nationer efter deras säregenheter. Utan nationalism vill här säga de till stater organiserade folkens självöverskattning och förtryck av andra folk, de nationella genom seklerna kultiverade fördomarna om egen förträfflighet, egen storhet, makt och självständighet.

Nationalismen har en gång haft sin betydelse, det var på den tid då Napoleon för fram som en galning i Europa och underkuvade land och riken. Nationernas rätt att leva sitt eget liv blev då slagordet för dagen, tvivelsutan enande och tändande. I dag leva vi i världsindustrialismens och världskommunikationernas tidevarv. De nationella geografiska gränserna få allt mer blott en praktisk men icke en principiell politisk betydelse. Folken blanda sig med varandra och uppgå i varandra, de skola inte avundsjukt vaka över sin isolerade maktställning och sina företräden. Kosmopoliter bli vi, vare sig vi vilja det eller icke, ty internationalismen, ett annat namn för kosmopolitismen, är tidens stora idé. Folken skola leva som ett enda stort gemensamhetsfolk endast geografiskt grupperade som avdelningar av ett enda stort folk.